

ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח... וירא כל העם וירנו ויפלו על פניהם – שם משמואל לפרשת שמיני**ויקרא פרק ט**

(כג) וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֱהֱל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיִּבְרְכוּ אֶת הָעָם וַיֵּרָא כְבוֹד ה' אֶל כָּל הָעָם :
(כד) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַחֲלָבִים וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּרְאוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם :

שם משמואל שמיני - שנת תרע"א

וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּרְאוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם (ויקרא ט, כד). ויש להבין מהו חידוש הדברים שהיה בירידת האש עד שנתפעלו כל כך וירנו וגו', הלא עמוד הענן ועמוד האש היו עומדים על מחנה ישראל כל ימי היותם במדבר, ובמדרש שאמרו אומות העולם אלוהות הם אלו כל תשמישן אינו אלא באש¹, ומה היא הרבותא והחידוש בירידת האש. ויש לומר שהם חשבו עצמם מרוחקים ונזופים מחמת חטא העגל, וכל העננים שהיו עליהם היו רק בזכות משה, וכן בענן על המשכן לא היה חידוש בעיניהם שהמשכן היתה הקמתו ע"י משה, אבל בקרבנות שע"י משה רבנו עליו השלום לא ירדה האש רק ע"י עבודת אהרן, ואהרן היה עליו קצף מחמת חטא העגל, ועל כרחך שכבר נרצה עוונם, וזו היתה ההתפעלות להדבק בה' יתברך באהבה אחרי ראותם חיבתם לפניו יתברך :

שם משמואל שמיני - שנת תרע"ב

וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל <עַל הַמִּזְבֵּחַ> אֶת הָעֹלָה וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם (ויקרא ט, כד). וכבר התעוררנו בזה מדוע התפעלו כל כך מהאש הלא לא דבר חדש הוא להם, כי עמוד האש היה אתם תמיד, ולכאורה זה יותר פלא מירידת האש, ובמדרש שהיו אומות העולם אומרים עליהם אלוהות הם אלו כל תשמישן אינו אלא באש¹, וכבר אמרנו טעם בזה. ויש עוד ליתן טעם, דהנה כתיב (תהלים צז, ג) אֵשׁ לִפְנֵי תַלְדָּ וְתַלְהֵט סָבִיב צְרִיו, וזה היה ענין עמוד אש שהיה הולך לפניהם במדבר שהיה שורף את הקוצין ואת הברקנין כבמדרש, ובפנימיות הנה המדבר הוא מקום נחש שרף ועקרב משכן הסטרא אחרא כבזוהר הקדוש (ח"יב קפ"ג ע"ב)², והיתה האש מלהטת כדכתיב (תהלים קו, יח) לְהַבִּיחַ תַּלְהֵט רְשָׁעִים, כי אש היא מדת הדין כנודע והיא שמאל דוחה³, עתה ראו חדשות שירדה אש של מעלה וקיבלה את קרבנם שזהו דיבוק עצמי, כמו שהגיד כבוד קדושת אבי אדמו"ר זצלה"ה שכל ההשפעות הבאות מלמעלה העיקר הוא מה שעל ידי ההשפעה מתדבקין באביהן שבשמים, כי ההשפעה היא אמצעי בין הנותן להמקבל, עד כאן דבריו, ואף אנו נאמר שכמו בהשפעה מלמעלה למטה שהדיבוק הוא רק דרך אגב שהרי צורך ההשפעה הוא להחיות התחתונים ואין להם חיים זולתם, קל וחומר הקרבנות שהם ההשפעה מלמטה למעלה כבמדרש (שיהש"ר פ"א סוסי" ט') רעיתי כביכול מפרנסני⁴, שהקב"ה אינו צריך להשפעה זו כדכתיב (תהלים נ, יב) אִם אָרְעֵב לֹא אֶמְרָ לָךְ פִּי לִי תֵבֵל וּמְלָאָה, אם כן כל עצמה של השפעה זו היא הדיבוק, שבאמצעות הקרבן מתדבקין באביהם שבשמים כמו נותן להמקבל, מזה נתפעלו מאד, ולא עוד אלא שירדה אש ואכלה את קרבנם, שאש היא מדת הדין שמאל דוחה, ואצלם נעשה האש ימין מקרבת כמו שאמרו ז"ל שהצדיקים מהפכים מדת הדין למדת רחמים⁵, מזה נתעוררה אצלם התפעלות אהבה מאד.

ומזה יש לימוד לכל אדם להתעורר באהבה בזמנים המקודשים, וביום שבת קודש שהקב"ה רצה בנו ופנימיות כל העולמות שבים למקורם. ודי למבין :

- דברים רבה ז, ט** : זה שאמר הכתוב (משלי ב) בני אם תקח אמרי ומצותי תצפון אתך... א"ר כשהיו ישראל במדבר היה מהלך עמוד הענן לפניהם והיה עשן המערכה ועשן הקטורת עולה והיו שני זיקוקין של אש יוצאין מבין שני בדי הארון והיו שורפים לפניהם את הנחשים ואת העקרבים והיו או"ה רואים אותם והיו אומרים אלוהות הן אלו כל תשמישן אינו אלא באש אמר להם משה וכל השבח הזה שעשה לכם הקב"ה ע"י שקבלתם תורתו בסיני הוי (דברים כט) ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם וגו' אמר להם היו יודעים כל נסים שעשה לכם הקב"ה ראיתם בעיניכם במצרים עשה לכם ועיניכם רואות מנין שנאמר (שם ד) המסות הגדולות אשר ראו עיניך...
- זוהר ח"יב קפג ע"ב - קפד ע"א** : פתח ההוא סבא ואמר, (דברים א לא) ובמדבר אשר ראית, אשר נשאך ה' אלקיך כאשר ישא את בנו וגו', האי קרא הכי מבעי ליה, ובמדבר אשר נשאך, מהו ראית, אלא קודשא בריך הוא דבר לון לישראל במדברא, מדברא תקיפא, כמה דכתיב (שם ח טו) נחש שרף ועקרב וגו', ומדברא דאיהו תקיף משאר מדברין בעלמא, מאי טעמא, בגין דההוא שעתא דנפקו ישראל ממצרים, ואשתלימו לשתין רבבו, אתתקף מלכותא קדישא, ואסתלק על כלא, וסיהרא אתנהירת, וכדין אתכפיא מלכו חייבא סטרא אחרא, ואפיק לון קודשא בריך הוא למיהך במדברא תקיפא, דאיהו אתר ושלטנו דסמא"ל חייבא, דאיהו דיליה ממש, בגין לתברא תוקפיה וחיליה, ולכתתא רישיה, (ס"א ולאחתא ליה), ולאכפיא ליה דלא ישלוט. ואלמלא דחאבו ישראל, בעא קודשא בריך הוא לאעברא ליה מעלמא...
- קדושת לוי - דרוש לפורים** : והנה מדת הדין נקרא אש ומדת החסד נקרא מים. וזהו ההופכי הצור, שהוא אש. אגם מים, לחסד ; **שפת אמת**, כי תבא - שנת תרנ"ג : והוא היוד שניתן באיש למתק מדת הדין. להפך האש לחסד... ; **שם משמואל**, וירא - שנת תרע"ג : שגבריאיל שר של אש שהיא מדת הדין ; **שם משמואל**, שלח לך - שנת תרע"ד : ואז יהיה מיתוק מדת הדין ותשקע האש ; **שם משמואל**, המועדים - שנת תרע"ט, יום שמיני עצרת : וגם שר של עשו לא מצינו שיהיה בלול מאש וממים, ומצד הסברא בודאי כולו אש כי שרשו הוא ממת הדין קו השמאל.
- שיר השירים זוטא א, סוף טו** : הנותנים צדקה נקראים פרנסים להקב"ה שנאמר הנך יפה רעיתי במתן הצדקה הנך יפה בגמילות חסדים ואין רעיתי אלא פרנסים. מעלה אני עליכם כשאתם מפרנסים את העניים כביכול לי אתם מפרנסים. דבר אחר הנך יפה רעיתי. הקדוש ברוך הוא אומר לישראל אתם מפרנסים אותי שנאמר את קרבני לחמי (במדבר כ"ח ב'). יכול יש לפניו אכילה ושתיה תלמוד לומר לאישי (שם). לאישים אתם נותנים אם כן למה נאמר לחמי אלא אע"פ שאתם נותנים לאישים מעלה אני עליכם כבנים המפרנסים לאביהם :
- בבלי סוכה יד ע"א** : אמר רבי (אליעזר) [אלעזר] למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר לומר לך מה עתר זה מהפך את התבואה בגורן ממקום למקום אף תפלתן של צדיקים מהפכת דעתו של הקדוש ברוך הוא ממדת אכזריות למדת רחמנות ; **בבלי יבמות סד ע"א** : א"ר יצחק למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום כך תפלתן של צדיקים מהפכת מדותיו של הקדוש ברוך הוא ממדת רגזנות למדת רחמנות ; **בראשית רבה** עג, ג : א"ר שמואל בר נחמן אוי להם לרשעים שהם מהפכין מדת רחמים למדת הדין... ואשריהם הצדיקים שהם הופכים מדת הדין למדת הרחמים בכל מקום שנאמר אלקים הוא מדת הדין (שמות כב) אלקים לא תקלל (שם) עד האלהים יבא דבר שניהם וישמע אלקים אל לאה (שם ב) וישמע אלקים את נאקתם (בראשית ח) ויזכר אלקים את נח :